

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพในทั้ง 6 ด้านของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามอายุ เพศ วุฒิการศึกษา สถานภาพ ประสพการณ์ในการทำงานประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 251 คน และครูผู้สอน จำนวน 3,514 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างสำหรับการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามครูผู้สอนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย(Simple random sampling) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเคริชซีและมอร์แกนKrejcie and Morgan (มนตรี อนันตรักษ์. ม.ป.ป. : 23) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้ ครูผู้สอน จำนวน 346 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหาร แบบตรวจสอบรายการ (Check list) มีข้อคำถาม 5 ข้อ ได้แก่ อายุ เพศ วุฒิการศึกษา สถานภาพ และประสพการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพในทั้ง 6 ด้าน ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ender Questionnaire) เพื่อผู้ตอบแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป spss for windows โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ขั้นตอน

ตอนที่ 1 วิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุเพศวุฒิการศึกษาสถานภาพประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันโดยวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA)

สรุปผล

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สถานภาพของผู้บริหารของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 92.42 มีอายุ

เฉลี่ยระหว่าง 31 – 40 ปี และ มากกว่า 51 ปี ร้อยละ 46.97 ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีสถานภาพ สมรส คิดเป็นร้อยละ 84.85 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 15 ปี ร้อยละ 46.97 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในการบริหารระหว่าง 11 – 15 ปี ร้อยละ 43.94 และมีประสบการณ์ในการบริหารระหว่าง 5 -10 ปี ร้อยละ 9.09

2. คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน คือมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.89 – 4.28 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารเรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านวิชาการ ด้านพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร ด้านบริหารจัดการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านประสานสังคมและชุมชน และมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดระบบที่ดี

3. คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุเพศวุฒิการศึกษา สถานภาพประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันโดยวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยภาพรวมมีความคิดเห็น

เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านวิชาการ ด้านการจัดระบบที่ดีและด้านคุณธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05เมื่อพบความแตกต่างจึงต้องเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ต่อไปนี้

3.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 ด้านวิชาการ ปรากฏผลดังนี้ ผู้บริหารที่มีประสพการณ์ในการบริหารระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาแตกต่างกับผู้บริหารที่มีประสพการณ์ในการบริหารระหว่าง 11 – 15 ปี และมากกว่า 15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 ด้านการจัดระบบที่ดี ปรากฏผลดังนี้ผู้บริหารที่มีประสพการณ์ในการบริหารระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาแตกต่างกับผู้บริหารที่มีประสพการณ์ในการบริหารระหว่าง 11 – 15 ปี และมากกว่า 15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 ด้านการจัดระบบที่ดี ปรากฏว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาและประสพการณ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า ปัจจุบันการจัดการศึกษาของไทยได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนจากการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงานภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งต้องมีคุณลักษณะของความเป็นผู้บริหารมืออาชีพให้มากขึ้น สอดคล้องกับ รุ่งทิพย์ ปินะสา (2557 หน้า 145) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ในทรรศนะของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 ได้ตระหนักในหน้าที่และมีการแสดงพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน การดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการของชุมชนและนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของครูผู้สอนและผู้ร่วมงานตลอดจนเป็นผู้ประสานงานในองค์กรเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของครูผู้สอนและผู้ร่วมงาน ตลอดจนเป็นผู้ประสานงานในองค์กรเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพเป็นผู้นำเทคนิคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและเป็นผู้สั่งควบคุมงาน กำกับ ดูแล การปฏิบัติงานให้สำเร็จผลตามความมุ่งหมาย

เมื่อพิจารณารายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 ด้านวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมากตามลำดับคือ ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายให้ครูวางแผน กำหนดเป้าหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน ผู้บริหารสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางวิชาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความถึงความสำคัญของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมประชุมอบรมสัมมนาทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารมีการนิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ และผู้บริหารให้การสนับสนุนการจัดหาสื่อการเรียนการสอนอย่างพอเพียงและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

1.2 คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 ด้านการบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับมากตามลำดับคือ

ผู้บริหารจัดให้มีระบบบริหารที่เปิดโอกาสให้บุคลากร ได้ตัดสินใจในการแก้ไขของสถานศึกษา ผู้บริหารมีการนำผลการประเมินการบริหารจัดการของสถานศึกษาไปใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายความต้องการและปัญหาของสถานศึกษาและท้องถิ่น ผู้บริหารติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติตามแผน โดยใช้เครื่องมือการตรวจสอบที่มีคุณภาพ ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของครู และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการจัดการศึกษาที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ เหมรัฐฐ์ อินสุขและคณะ (2552 หน้า 151) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพด้านบริหารจัดการระดับมาก คือผู้บริหารจัดการเกี่ยวกับการบำรุงขวัญ กำลังใจของครูอย่างมีระบบ ขั้นตอนอยู่ในระดับมากที่สุด การเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนในโรงเรียนเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา มีการจัดโครงสร้างการบริหารอย่างเป็นระบบและด้านการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การระดมทรัพยากรด้านการเงิน อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการในโรงเรียนส่วนใหญ่ บริหารงานเป็นทีม การสร้างขวัญกำลังใจจึงเป็นสิ่งสำคัญ

1.3 คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 ด้านการจัดระบบที่ดีในภาพรวมอยู่ในระดับมากตามลำดับ คือ ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายในการจัดการสถานศึกษา บำรุงซ่อมอาคารให้น่าอยู่ บริหารงบประมาณตามแผนงบประมาณ ควบคุมงบประมาณและบริหารงานตามโครงสร้างการบริหารได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับ ประเสริฐ อินทะมนต์ (2557 หน้า 143) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ด้านการเป็นผู้นำด้านการจัดระบบ อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และสามารถสร้างความเข้าใจร่วมกับครูเกี่ยวกับการจัดการศึกษา เพื่อให้ทำงานร่วมกันให้ได้ผลดี ผู้บริหารสามารถจัดระบบการทำงานในโรงเรียนได้ดี ย่อมจะทำให้การดำเนินงานระบบการทำงานในโรงเรียนมีการทำงานได้ราบรื่นและรวดเร็ว ง่ายต่อการตรวจสอบ สอดคล้องกับ ดนัย เทียนพูน (2543 หน้า 179- 181) ได้กล่าวว่า คนที่เป็นผู้บริหารมืออาชีพ ควรมีคุณลักษณะที่รู้จักวางระบบแผนงานและชี้ช่องทางให้แก่คนของเขา

1.4 คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 ด้านพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ คือ ผู้บริหารเป็นสมาชิกที่ดีสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมของวิชาชีพผู้บริหารอย่าง สร้างสรรค์ ผู้บริหารประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพและแบบแผนพฤติกรรมตาม จรรยาบรรณของวิชาชีพ ผู้บริหารสร้างชื่อเสียง รักษาชื่อเสียง ปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพและการ ยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้บริหารมีบทบาทเป็นผู้นำทางวิชาการในวงการวิชาชีพ ผู้บริหารเอาใจใส่ ถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมการแสวงหาความรู้โดยไม่ปิดเป็นปิดบังหวังสิ่งตอบแทน และ ผู้บริหารศึกษาค้นคว้า ริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ ๆ มาใช้พัฒนางานด้านวิชาชีพ สอดคล้องกับจิ รารวรรณ โศภนา (2553 หน้า 92) ทำการวิจัยเรื่อง ความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า ประสิทธิภาพและผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตาม ความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ด้าน ประสิทธิภาพและผลสำเร็จในการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารตั้งอการ พัฒนาตนเองโดยการศึกษาต่อ เข้ารับการอบรม พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เข้าใจหลักวิชาการ เข้าใจทฤษฎีทางการบริหารสถานศึกษา และเมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน สามารถใช้การวิจัย ในการสืบค้นหาความรู้ใหม่ เพื่อนำมาพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ สอดคล้องกับ ถวัลย์ หงษ์ไทย (2546 หน้า) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาความเป็นมืออาชีพอ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพความเป็นมืออาชีพอและเปรียบเทียบสภาพความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ตามทัศนะของครูผู้สอน และ ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นมืออาชีพอ ด้านประสิทธิภาพและผลสำเร็จ ในการปฏิบัติงานที่ผ่านมา โดยรวมทุกด้าน พบว่าครูผู้สอนมีทัศนะต่อสภาพความเป็นมืออาชีพอ ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

1.5 คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากตามลำดับ คือ ผู้บริหารนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาการทำงานด้วยความรอบคอบและเกิด ประโยชน์ต่อทางราชการ ผู้บริหารยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและวางตัวเป็นกลางทางการเมือง ผู้บริหารยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมมีความศรัทธาและปฏิบัติตนตามหลักศาสนา ผู้บริหารดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสม

กับสถานภาพและตำแหน่งหน้าที่ ผู้บริหารมีความอดสาหะขยันอดทน มุ่งมั่นและรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยยึดหลักประหยัดคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารมีวินัยในตนเองยอมรับและถือปฏิบัติตามกฎกติกา มารยาท ขนบธรรมเนียมและแบบแผนอันดีงามของสังคม สอดคล้องกับอนุชิต วรรณสุธี (2545 หน้า 75) ได้ศึกษาถึงคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในอนาคตตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพต้องเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น ขยันและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทันสมัย กระตือรือร้น มีความกล้า อดทน ซื่อสัตย์และตรงต่อเวลา มีอิทธาศัยไม่ตรีดี สุขภาพจิตดี สุขภาพกายแข็งแรง และสอดคล้องกับ บุญเพ็ง พิลาถ้ำ (2547 หน้า 77) ได้ศึกษาคุณสมบัติของผู้บริหารการศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ผลการวิเคราะห์ด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ที่พบมากที่สุดได้แก่ ผู้บริหารมืออาชีพจะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรมประจำใจ โดยสามารถปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมได้อย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับเหมรัฐส อิศุขและคณะ (2552 หน้า 150) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพด้านคุณธรรม จริยธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งเป็นคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ คือมีความซื่อสัตย์ตรงต่อความเป็นกลางอย่างสม่ำเสมอ มีวินัยในตนเอง สามารถควบคุมตนเองและผู้อื่นได้ รักและเมตตาเอาใจใส่ ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ โดยเสมอหน้าและค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้ร่วมงานมีคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสม

1.6 คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหาร ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 ด้านประสานสังคมและชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากตามลำดับ คือ ผู้บริหารเชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดกิจกรรมของโรงเรียนเช่น วันเด็กแห่งชาติ ผู้บริหารดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา รายงานผลการดำเนินงานต่อกรรมการสถานศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารกำหนดบุคลากรทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ผู้บริหารอำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์สำหรับผู้ก่อตั้งกลุ่มชมรม สภามหาวิทยาลัยและมูลนิธิ และผู้บริหารวางแผนสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น สอดคล้องกับ เกสร สุขเกษม (2546 หน้า 98) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยด้านคุณลักษณะความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่าง

โรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี งานด้านการให้บริการชุมชนด้านต่าง ๆ ในภาพรวมพบว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รายการที่มีการปฏิบัติมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาณาความสะดวกสำหรับผู้มาติดต่องานกับโรงเรียน รองลงมาคือ จัดให้มีการบริการด้านอาคารสถานที่พักผ่อนแก่ชุมชน การงานด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุน จากชุมชนในภาพรวมพบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รายการที่มีการปฏิบัติมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เชิญชุมชนเข้ามาร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เช่น กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ งานด้านเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รายการที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานงานด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับไชยยันต์ เกิดเหมาะ (2544, หน้า 127) การปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่าระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2543 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543 หน้า 119-125) กำหนดให้สถานศึกษาจะต้องสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อยสถานศึกษาละ 7 คน ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ผู้บริหาร โรงเรียนเป็นคณะกรรมการและเลขานุการ โดยกำหนดบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เช่น กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบในการจัดการศึกษา จัดสรรหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา การพิทักษ์สิทธิเด็ก การดูแลเด็กพิการ เป็นต้น

2. คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุเพศวุฒิการศึกษาสถานภาพที่ต่างกัน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้านและพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารที่มีอายุ เพศ วุฒิการศึกษาและสถานภาพแตกต่างกันมีความรู้และได้รับการอบรมพัฒนาด้านการบริหารอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับประเสริฐ อินทมนต์ (2557 หน้า 136) ที่ได้เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำแนกตามเพศ วุฒิ อายุ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารที่ต่างกัน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้านและพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารสถานศึกษาด้านวิชาการและด้านการจัดระบบที่ดีมีประสพการณ์ในการบริหารที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารที่มีประสพการณ์ในการบริหารต่างกันมีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพด้านวิชาการและด้านการจัดระบบที่ดีต่างกัน โดยผู้บริหารที่มีประสพการณ์ในการบริหารที่มีประสพการณ์อยู่ระหว่าง 5-10 ปี แตกต่างกับผู้บริหารที่มีประสพการณ์ในการบริหารที่มีประสพการณ์อยู่ระหว่าง 11-15 ปี และผู้บริหารที่มีประสพการณ์มากกว่า 15 ปี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ผู้บริหารที่มีประสพการณ์อยู่ระหว่าง 5-10 ปี มีค่าเฉลี่ยด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.11$) ต่ำกว่าผู้บริหารที่มีประสพการณ์อยู่ระหว่าง 11-15 ปี ($\bar{X} = 4.28$) และมีประสพการณ์มากกว่า 15 ปี ($\bar{X} = 4.30$) และผู้บริหารที่มีประสพการณ์อยู่ระหว่าง 5-10 ปี มีค่าเฉลี่ยด้านการจัดระบบที่ดี ($\bar{X} = 3.67$) ต่ำกว่าผู้บริหารที่มีประสพการณ์อยู่ระหว่าง 11-15 ปี ($\bar{X} = 3.91$) และมีประสพการณ์มากกว่า 5 ปี ($\bar{X} = 3.92$) ซึ่งผู้บริหารที่มีประสพการณ์ในการบริหารมากกว่า 5 ปี และประสพการณ์ระหว่าง 11-15 ปี จะได้รับการยอมรับจากครูมากกว่าผู้บริหารที่มีประสพการณ์ระหว่าง 5-10 ปี เพราะผู้บริหารที่มีประสพการณ์มากกว่าจะมีแนวคิด วิสัยทัศน์ การกำหนดนโยบาย การวางแผนการดำเนินงานในด้านวิชาการและการจัดระบบที่ดีในองค์กรได้รอบคอบ ครอบคลุมและบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของสถานศึกษาได้มากกว่า สอดคล้องกับ ประยูทธ ชูสอน (2548 หน้า 98) ได้ทำการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำและแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพอของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสพการณ์การดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธี Dummett C โดยรวมจำแนกตามประสพการณ์ พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสพการณ์บริหารโรงเรียน 11 ปี มากกว่า กับ 3-5 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารประสพการณ์ 11 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้บริหารประสพการณ์ 3-5 ปี แสดงว่าพฤติกรรมภาวะผู้นำโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสพการณ์บริหารโรงเรียน 11ปี มีมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสพการณ์บริหารโรงเรียน 3-5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และประยูทธ์ ประทุมทิพย์ (2544 หน้า 25 - 26) ได้สรุปลักษณะของผู้บริหารที่จะนำโรงเรียนสู่ความสำเร็จได้ต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ยอมรับสิ่งใหม่ ๆ กระจือหรือร้อนที่จะเรียนรู้ความคิดใหม่ ๆ รวมทั้งกล้าเผชิญหน้าและยอมรับการเปลี่ยนแปลง หลักข้อนี้จะทำให้ผู้บริหารหรือผู้นำเป็นคำสำคัญต่อการตัดสินใจของโรงเรียนเพราะผู้นำจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการสอนและสภาพแวดล้อมการเรียนใหม่ กระตุ้นให้ครูเล็งงทำสิ่งใหม่และสร้างนวัตกรรมให้ครูได้ใช้ความรู้และความสามารถเต็มศักยภาพ ให้ความเป็นอิสระในการทำงานแก่ทีมงาน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของบุคลากรในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 ครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้

จากการวิจัยคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 ครั้งนี้แม้โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณารายด้านผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารนำผลการวิจัยไปใช้ในด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดระบบที่ดี ดังนี้ ผู้บริหารควรสอดคล้องดูแลอาคารสถานที่ ความเพียงพอของสาธารณูปโภคของสถานศึกษา จัดซ่อมบำรุงอาคารให้อยู่ในสภาพที่แข็งแรง วางแผนการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า และพัฒนาห้องสมุดให้ทันสมัยมีมาตรฐาน สร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1 กับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน จึงควรทำการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ

2.2 ควรทำการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษากับอายุราชการและขนาดของโรงเรียน

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารในสถานศึกษาในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและด้านผลสำเร็จของงาน เป็นต้น